

PZU Twoja Ochrona+

PODSTAWOWE INFORMACJE O UBEZPIECZENIU
I OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA

Kod warunków: CTIP42

Numer polisy: _____

Kontakt do przedstawiciela PZU: _____

Dla kogo przeznaczone jest ubezpieczenie?

PZU Twoja Ochrona+ to idealne ubezpieczenie dla osób, które szukają maksymalnej ochrony za minimalną cenę. Szczególnie polecamy je:

- osobom poszukującym ochrony swojego życia przez konkretnie ustalony czas (najczęściej na okres spłaty kredytu lub innych terminowych zobowiązań finansowych),
- osobom, które chcą oddzielić zabezpieczenie życia od inwestycji,
- wszystkim osobom, których dochody są źródłem utrzymania dla innych,
- osobom, dla których ważne jest bezpieczeństwo finansowe najbliższych.

Jak zawrzeć umowę?

Zawarcie umowy jest proste. Razem z naszym przedstawicielem wypełniasz odpowiednie dokumenty szybko i bez zbędnych formalności.

- Minimalny okres trwania umowy ubezpieczenia – 5 lat.
- Maksymalny okres trwania umowy ubezpieczenia – 30 lat (nie dłużej niż do ukończenia 70. roku życia przez ubezpieczonego).
- Wiek wstępu ubezpieczonego – od 18. do 65. roku życia.

Jakie korzyści wynikają z posiadania ubezpieczenia?

- Zabezpieczenie terminowych zobowiązań finansowych, takich jak kredyty, pożyczki etc.
- Bezpieczeństwo finansowe (utrzymanie dotychczasowego standardu życia) najbliższych w przypadku Twojej śmierci.
- Nielimitowana wysokość sumy ubezpieczenia – brak górnych limitów sum.
- Umowa ubezpieczenia działa na całym świecie przez 24 godziny na dobę.
- Wypłata świadczenia z umowy PZU Twoja Ochrona+ wolna jest od podatku od zysków kapitałowych, podatku od darowizn i spadkowego, a świadczenie zostaje wypłacone z pominięciem skomplikowanego postępowania spadkowego.
- Ochrona ubezpieczeniowa już od następnego dnia po wpłaceniu kwoty na poczet składki i podpisania wniosku.
- Możliwość zawarcia ubezpieczenia na rzecz innej osoby.
- Gwarancja 100% realizacji postanowień umowy ubezpieczenia, dzięki stabilności finansowej Grupy PZU.

Dlaczego warto zwiększyć zakres ochrony?

Dodatkowa możliwość dopasowania ubezpieczenia do Twoich indywidualnych potrzeb poprzez rozszerzenie ubezpieczenia na wypadek:

- ciężkich chorób,
- leczenia szpitalnego,
- operacji chirurgicznych,
- śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku,
- śmierci spowodowanej wypadkiem komunikacyjnym,
- złamania kości spowodowanego NW,
- trwałego inwalidztwa w wyniku NW.

Gdzie można uzyskać więcej informacji o ubezpieczeniu PZU Twoja Ochrona+?

Jeśli masz pytanie, do Twojej dyspozycji są:

- agent PZU Życie SA – na spotkaniu z agentem możesz umówić się za pośrednictwem infolinii 801 102 102 lub formularza kontaktowego na stronie pzu.pl
- całodobowa infolinia PZU: 801 102 102 (także z telefonów komórkowych)
- strona internetowa: pzu.pl
- dowolny Oddział Grupy PZU – dane teleadresowe znajdziesz na stronie: pzu.pl

Informacja wskazująca, które z postanowień ogólnych warunków indywidualnego terminowego ubezpieczenia na życie PZU Twoja Ochrona+, kod warunków CTIP42 (OWU), dotyczą podstawowych warunków umowy ubezpieczenia.

Informacja stanowi integralną część OWU i wynika z art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Lp.	Rodzaj informacji	Numer zapisu
1.	Przesłanki wypłaty świadczenia	§ 2 OWU § 4 OWU § 5 OWU § 6-9 OWU § 21 OWU § 29-31 OWU § 33 OWU § 34 OWU
2.	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty świadczeń lub ich obniżenia	§ 2 OWU § 7-9 OWU § 12 OWU § 26-27 OWU § 28 OWU § 32 OWU

Poniższe ogólne warunki indywidualnego terminowego ubezpieczenia na życie PZU Twoja Ochrona+ (zwane dalej OWU) stanowią integralną część umowy ubezpieczenia. Na marginesach treści OWU zostały zamieszczone komentarze, które nie stanowią OWU, lecz zawierają jedynie dodatkowe wyjaśnienia odnoszące się do niektórych zapisów OWU.

Przed zawarciem umowy ubezpieczenia prosimy o zapoznanie się z treścią OWU. Prosimy również o zachowanie OWU wraz z dokumentem potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, gdyż w trakcie trwania umowy ubezpieczenia, w przypadku pojawienia się pytań lub wątpliwości, możesz zawsze do nich sięgnąć.

Ogólne warunki indywidualnego terminowego ubezpieczenia na życie PZU Twoja Ochrona+

Kod warunków: CTIP42

Postanowienia ogólne

§ 1

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia stosuje się do umów indywidualnego terminowego ubezpieczenia na życie PZU Twoja Ochrona+. Integralną częścią niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia jest informacja wskazująca, które z postanowień dotyczą podstawowych warunków umowy.

§ 2

Użyte w ogólnych warunkach ubezpieczenia określenia oznaczają:

- 1) **dokument ubezpieczenia** – dokument potwierdzający zawarcie umowy pomiędzy ubezpieczającym a PZU Życie SA oraz warunki tej umowy, taki jak polisa, indywidualne potwierdzenie itp.;
- 2) **miesiąc** – okres rozpoczynający się w dniu początku ubezpieczenia albo w dniu każdego następnego miesiąca kalendarzowego odpowiadającym datą początkowi ubezpieczenia a kończący się w dniu poprzedzającym dzień odpowiadający datą początkowi ubezpieczenia; gdyby w miesiącu kalendarzowym nie było dnia odpowiadającego datą początkowi lub końcowi ubezpieczenia, należy przyjąć ostatni dzień miesiąca kalendarzowego;
- 3) **nieszczęśliwy wypadek** – niezależne od woli i stanu zdrowia ubezpieczonego, gwałtowne zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, będące wyłączną oraz bezpośrednią przyczyną zdarzenia objętego odpowiedzialnością PZU Życie SA;
- 4) **okres odpowiedzialności PZU Życie SA** – czas trwania odpowiedzialności PZU Życie SA w stosunku do ubezpieczonego wyznaczony przez daty początku i końca odpowiedzialności;
- 5) **początek ubezpieczenia** – termin odpowiadający dacie początku odpowiedzialności PZU Życie SA, wskazany w dokumencie ubezpieczenia;
- 6) **PZU Życie SA** – Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna;
- 7) **rocznica umowy** – każdą kolejną rocznicę określonego w dokumencie ubezpieczenia początku ubezpieczenia;
- 8) **ubezpieczający** – podmiot, który zawarł umowę z PZU Życie SA;
- 9) **ubezpieczony** – osobę fizyczną wymienioną imiennie w dokumencie ubezpieczenia, której życie jest przedmiotem ubezpieczenia;
- 10) **umowa** – umowę ubezpieczenia zawieraną na wniosek ubezpieczającego na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia i potwierdzoną dokumentem ubezpieczenia;
- 11) **uposażony** – podmiot wskazany przez ubezpieczonego jako uprawniony do otrzymania świadczenia w przypadku śmierci ubezpieczonego;
- 12) **wiek polisowy** – różnica lat pomiędzy aktualnym rokiem kalendarzowym a rokiem urodzenia ubezpieczonego, ustalany w początku ubezpieczenia lub w rocznicę umowy, zwany dalej również wiekiem;
- 13) **akty terroru** – działania indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko ludności lub mieniu, w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności, dezorganizacji życia publicznego,

Definicje pomagają wyjaśnić najważniejsze pojęcia występujące w OWU. Zapoznanie się z nimi pozwoli Ci łatwiej zrozumieć tekst OWU.

Aby wyjaśnić pojęcia „miesiąc” i „rocznica” umowy, posłużymy się konkretnym przykładem. Jeżeli data zawarcia umowy przypada 1 marca, wówczas każdy kolejny miesiąc umowy rozpoczyna się 1. dnia miesiąca kalendarzowego; rocznica umowy przypada każdego roku w dniu 1 marca.

Zwróć uwagę na różnicę w pojęciach „ubezpieczający” i „ubezpieczony”. Ubezpieczającym może być podmiot, który zawarł umowę i ma obowiązek opłacania składki. Ubezpieczonym może być tylko osoba fizyczna i to jej życie jest ubezpieczone. Ubezpieczającym i ubezpieczonym może być jedna i ta sama osoba, ale również mogą to być różne osoby. I tak np. mąż może zawrzeć umowę ubezpieczenia jako ubezpieczający (on opłaca składki), ale ochroną ubezpieczeniową objęte jest życie żony (jest ona wówczas osobą „ubezpieczoną”). Żona jest uprawniona do wskazania osób uposażonych, którym w przypadku jej śmierci zostanie wypłacone świadczenie.

transportu publicznego, zakładów usługowych lub wytwórczych – dla osiągnięcia skutków ekonomicznych, politycznych lub społecznych;

- 14) **działania wojenne** – działania sił zbrojnych mające na celu rozbić sił zbrojnych przeciwnika na lądzie, w powietrzu lub na morzu;
- 15) **masowe rozruchy społeczne** – zorganizowane lub niezorganizowane wystąpienie grupy społecznej, zwykle połączone z aktami przemocy fizycznej, wywołane poczuciem niezadowolenia z istniejącej sytuacji politycznej, ekonomicznej lub społecznej, skierowane przeciw strukturom sprawującym władzę na mocy obowiązującego prawa;
- 16) **trwały nośnik** – materiał lub narzędzie umożliwiające konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji kierowanych osobiście do niego, w sposób umożliwiający dostęp do informacji w przyszłości przez czas odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwalają na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci.

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 3

Przedmiotem ubezpieczenia jest życie ubezpieczonego.

§ 4

Zakres ubezpieczenia obejmuje śmierć ubezpieczonego w okresie odpowiedzialności PZU Życie SA.

Świadczenia z tytułu umowy

§ 5

W przypadku śmierci ubezpieczonego w okresie odpowiedzialności PZU Życie SA wypłaca aktualną w dniu śmierci sumę ubezpieczenia.

Ochrona tymczasowa

§ 6

1. PZU Życie SA udziela osobie określonej we wniosku jako ubezpieczony ochrony tymczasowej na wypadek śmierci spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem od dnia następnego po otrzymaniu przez PZU Życie SA wniosku o zawarcie umowy i wpłaceniu kwoty na poczet ochrony tymczasowej. Ochrona nie przysługuje w przypadku, gdy kwota na poczet ochrony tymczasowej została wpłacona po śmierci osoby określonej we wniosku jako ubezpieczony.
2. Ochrona tymczasowa trwa do określonego w dokumencie ubezpieczenia początku ubezpieczenia, nie dłużej niż 90 dni, z zastrzeżeniem § 7.
3. PZU Życie SA poświadcza ochronę tymczasową na formularzu potwierdzenia ochrony tymczasowej.
4. Opłatę za ochronę tymczasową zalicza się na poczet pierwszej składki należnej z tytułu umowy.

§ 7

Ochrona tymczasowa wygasa przed upływem 90 dni:

- 1) w przypadku niedostarczenia przez podmiot zamierzający zawrzeć umowę lub osobę wskazaną jako ubezpieczony dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku o zawarcie umowy w terminie wskazanym przez PZU Życie SA;
- 2) z dniem otrzymania przez PZU Życie SA oświadczenia podmiotu zamierzającego zawrzeć umowę o rezygnacji z zawarcia umowy;
- 3) z dniem doręczenia przez PZU Życie SA podmiotowi zamierzającemu zawrzeć umowę zawiadomienia o nie wyrażeniu zgody przez PZU Życie SA na zawarcie umowy.

§ 8

1. Świadczenie z tytułu ochrony tymczasowej wypłacane jest w wysokości sumy ubezpieczenia określonej we wniosku o zawarcie umowy, z tym że nie wyższej od maksymalnej sumy ubezpieczenia ustalonej przez PZU Życie SA z tytułu ochrony tymczasowej i określonej we wniosku o zawarcie umowy.
2. Jeżeli śmierć ubezpieczonego w okresie ochrony tymczasowej została spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem i z tego tytułu zostało wypłacone świadczenie, o którym mowa w ust. 1, PZU Życie SA nie zwraca kwoty wpłaconej na poczet ochrony tymczasowej.
3. Jeżeli śmierć ubezpieczonego w okresie ochrony tymczasowej nie została spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem lub jeżeli nie dojdzie do zawarcia umowy, PZU Życie SA zwraca kwotę wpłaconą na poczet ochrony tymczasowej.

 Pamiętaj, że w ramach umowy ubezpieczenia życie Twoje lub osoby, którą ubezpieczyłeś, objęte jest ochroną ubezpieczeniową obowiązującą na całym świecie przez 24 godziny.

 Wysokość świadczenia równa jest aktualnej sumie ubezpieczenia, o wysokości której będziesz co roku informowany.

 Życie Twoje lub osoby, którą ubezpieczyłeś, jest objęte ochroną ubezpieczeniową już od następnego dnia po otrzymaniu przez nas wniosku o zawarcie umowy i wpłaceniu kwoty na poczet ochrony tymczasowej. Ochrona ta obejmuje śmierć w wyniku nieszczęśliwego wypadku i trwa nie dłużej niż 90 dni. Zwróć uwagę, że w niektórych przypadkach ochrona tymczasowa może wygasnąć przed upływem 90 dni. Przypadki te opisane zostały w § 7. Pełna ochrona rozpoczyna się w dniu początku odpowiedzialności określonym w dokumencie ubezpieczenia.

§ 9

W zakresie ochrony tymczasowej nie mają zastosowania wyłączenia odpowiedzialności PZU Życie SA.

Zawarcie umowy

§ 10

1. Przed zawarciem umowy PZU Życie SA doręcza podmiotowi, który zamierza zawrzeć umowę, ogólne warunki ubezpieczenia oraz odpowiednie formularze. Przed odebraniem oświadczenia, o którym mowa w § 26 ust. 2, PZU Życie SA doręcza ogólne warunki ubezpieczenia oraz odpowiednie formularze również osobie, która ma zostać ubezpieczonym.
2. Do wniosku, podmiot zamierzający zawrzeć umowę załącza dokumenty dotyczące oceny ryzyka zdrowotnego ubezpieczonego oraz ryzyka finansowego ubezpieczonego i ubezpieczającego, o ile wymagane są przez PZU Życie SA.
3. PZU Życie SA ponosi koszty zleconych przez siebie badań i opinii dotyczących medycznej oceny ryzyka.
4. PZU Życie SA zastrzega sobie prawo do zaproponowania zawarcia umowy na warunkach innych niż określone we wniosku o zawarcie umowy, w szczególności:
  - 1) ustalenia składki obowiązującej z tytułu umowy w wysokości wyższej niż zadeklarowana przez podmiot zamierzający zawrzeć umowę;
  - 2) ustalenia sumy ubezpieczenia obowiązującej w umowie w wysokości niższej niż wnioskowana przez podmiot zamierzający zawrzeć umowę.
5. Przyjęcie nowych zaproponowanych przez PZU Życie SA warunków umowy wymaga zgody podmiotu, który zamierza zawrzeć umowę, a w przypadku określonym w ust. 4 pkt 2, także osoby wskazanej jako ubezpieczony.
6. PZU Życie SA może odmówić zawarcia umowy.
7. Umowa zawierana jest w trybie złożenia oferty zawarcia umowy składanej w formie wniosku przez podmiot zamierzający zawrzeć umowę i jej przyjęcia przez PZU Życie SA.
8. PZU Życie SA potwierdza zawarcie umowy dokumentem ubezpieczenia.
9. Jeżeli dokument ubezpieczenia zawiera postanowienia, które odbiegają na niekorzyść ubezpieczającego w porównaniu ze złożoną przez niego ofertą, PZU Życie SA ma obowiązek zwrócić na piśmie uwagę ubezpieczającego na ten fakt, najpóźniej przy doręczeniu dokumentu ubezpieczenia, zakreślając jednocześnie 7-dniowy termin na zgłoszenie sprzeciwu. Niewykonanie tego obowiązku powoduje, że zmiany dokonane na niekorzyść ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa zostaje zawarta zgodnie z warunkami oferty ubezpieczającego. Jeżeli ubezpieczający w określonym terminie nie zgłosi sprzeciwu uważa się, że umowa doszła do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia.

§ 11

Ubezpieczonym może być osoba, której wiek polisowy w początku ubezpieczenia wynosi co najmniej 18 lat i nie przekracza 65 lat.

Czas trwania umowy

§ 12

1. Umowa zawierana jest pomiędzy PZU Życie SA a ubezpieczającym na czas określony, zwany okresem ubezpieczenia, potwierdzany w dokumencie ubezpieczenia.
2. We wniosku o zawarcie umowy podmiot zamierzający zawrzeć umowę określa czas trwania okresu ubezpieczenia w granicach wskazanych przez PZU Życie SA, z tym że:
  - 1) okres ubezpieczenia określany jest w latach;
  - 2) minimalny okres ubezpieczenia wynosi 5 lat;
  - 3) okres ubezpieczenia kończy się najpóźniej w rocznicę umowy w roku, w którym wiek polisowy ubezpieczonego wynosi 70 lat, z zastrzeżeniem, że maksymalny okres ubezpieczenia nie może być dłuższy niż 30 lat.

Odstąpienie od umowy

§ 13

1. Ubezpieczający, bez podawania przyczyny, ma prawo odstąpienia od umowy w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od zawarcia umowy, składając do PZU Życie SA pisemne oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy PZU Życie SA nie poinformował ubezpieczającego, będącego konsumentem,

Jeżeli zainteresuje Cię nasze ubezpieczenie, poprosimy o wypełnienie wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia oraz ankiety medycznej. W niektórych przypadkach możemy poprosić o dostarczenie innych dokumentów. Możemy także zwrócić się do Ciebie lub osoby wskazanej przez Ciebie jako ubezpieczony z prośbą o wykonanie badań medycznych, które pozwolą ocenić Twój lub jej stan zdrowia.

W zależności od wyników oceny ryzyka, w szczególności oceny stanu zdrowia osoby, której życie ma zostać ubezpieczone, możemy zaproponować zawarcie umowy na zmienionych warunkach. Możemy na przykład zaproponować zmniejszenie wnioskowanej sumy ubezpieczenia lub zwiększenie składki. Nasza propozycja zawsze wymaga pisemnej zgody Twojej oraz osoby wskazanej przez Ciebie jako ubezpieczony.

Dokument potwierdzający zawarcie umowy otrzymasz za pośrednictwem naszego przedstawiciela lub poczty. Dokument ten zawiera wszystkie najważniejsze warunki umowy. Sprawdź, czy wszystkie zawarte w nim dane są poprawne i przechowuj go w bezpiecznym miejscu.

Ochroną ubezpieczeniową może zostać objęta osoba, która ukończyła 18. rok życia i nie rozpoczęła 66. roku życia.

Umowę zawierasz na czas określony, który podany jest w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia. Minimalny okres ubezpieczenia to 5 lat, a maksymalny to 30 lat.

Jeżeli jesteś osobą fizyczną, możesz w ciągu 30 dni odstąpić od zawarcia umowy, jeżeli jesteś przedsiębiorcą, masz na to 7 dni. Termin odstąpienia liczony jest od daty zawarcia umowy.

wiedzeniu.

W każdym momencie możesz wypowiedzieć umowę ubezpieczenia. Wystarczy, że dostarczysz nam pisemne oświadczenie o wypowiedzeniu.

ochrony ubezpieczeniowej.

Pamiętaj o opłaceniu składki w zadeklarowanej wysokości i w terminach wskazanych w dokumencie ubezpieczenia. Nieopłacenie składki lub opłacenie jej w niższej wysokości może oznaczać utratę

Zapoznaj się z prawami przysługującymi Ci z tytułu umowy oraz wynikającymi z niej obowiązkami. Zostały one wymienione w § 16–18.

o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym konsument dowiedział się o tym prawie.

2. W przypadku odstąpienia, PZU Życie SA zwraca ubezpieczającemu składkę pomniejszoną o jej część odpowiadającą okresowi odpowiedzialności PZU Życie SA.

Wypowiedzenie umowy

§ 14

1. Umowa może być w każdym czasie wypowiedziana przez ubezpieczającego, bez podawania przyczyny, z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia. Oświadczenie o wypowiedzeniu powinno być złożone na piśmie. Okres wypowiedzenia rozpoczyna się pierwszego dnia miesiąca następującego bezpośrednio po miesiącu, w którym PZU Życie SA otrzymał oświadczenie o wypowiedzeniu.
2. W przypadku, gdy wypowiedzenie umowy nastąpiło w okresie dwóch lat od początku ubezpieczenia ze składkami opłacanymi okresowo, a ubezpieczony i ubezpieczający są różnymi osobami, PZU Życie SA może poinformować o wypowiedzeniu ubezpieczonego i zaproponować mu przejęcie praw i obowiązków ubezpieczającego z końcem okresu wypowiedzenia.

§ 15

Jeżeli ubezpieczający nie opłacił składki w dodatkowym terminie, o którym mowa w § 25, umowę uważa się za wypowiedzianą przez ubezpieczającego, zaś okres wypowiedzenia kończy się wraz z końcem okresu odpowiedzialności PZU Życie SA, o którym mowa w § 27 pkt 4.

Prawa i obowiązki stron

§ 16

1. Ubezpieczający i ubezpieczony mają prawo żądać, by PZU Życie SA wypełniał prawidłowo i terminowo obowiązki wynikające z § 19 oraz z obowiązujących przepisów prawa, w szczególności kodeksu cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
2. W przypadku śmierci ubezpieczającego, ubezpieczony może wnioskować do PZU Życie SA o wstąpienie do umowy w miejsce zmarłego ubezpieczającego.

§ 17

Ubezpieczony jest obowiązany zgłaszać ubezpieczającemu lub PZU Życie SA zmiany danych osobowych i teleadresowych swoich i uposażonych, zawartych we wniosku o zawarcie umowy.

§ 18

1. Ubezpieczający ma prawo:
  - 1) za zgodą ubezpieczonego przenieść prawa i obowiązki z umowy na inny podmiot. W przypadku przeniesienia praw i obowiązków na inny podmiot z chwilą przeniesienia podmiot ten staje się ubezpieczającym. Umowa przeniesienia praw i obowiązków powinna być pod rygorem nieważności zaakceptowana pisemnie przez PZU Życie SA;
  - 2) składając wniosek o dokonanie w rocznicę umowy zmian w umowie, przekazywany do PZU Życie SA najpóźniej na 45 dni przed rocznicą umowy, za zgodą i w granicach ustalonych przez PZU Życie SA, zmienić częstotliwość opłacania składek. Nowa wysokość składki zostanie wyliczona przez PZU Życie SA z uwzględnieniem częstotliwości opłacania składek wnioskowanej przez ubezpieczającego, a następnie, po zaakceptowaniu tej wysokości przez ubezpieczającego, potwierdzona przez PZU Życie SA;
  - 3) w dowolnym momencie złożyć wniosek do PZU Życie SA o udzielenie informacji dotyczącej maksymalnego wskaźnika indeksacji oraz wysokości aktualnej sumy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczający jest obowiązany:
  - 1) informować PZU Życie SA o zmianie danych osobowych i teleadresowych swoich oraz ubezpieczonego i uposażonych, chyba że zmiany dotyczące ubezpieczonego lub uposażonych zostały zgłoszone przez ubezpieczonego;
  - 2) terminowo opłacać składki;
  - 3) przekazywać ubezpieczonemu, na piśmie lub, za zgodą ubezpieczonego, na innym trwałym nośniku, informacje dotyczące zmiany warunków umowy lub zmiany prawa właściwego dla umowy, przed wyrażeniem przez ubezpieczającego zgody na dokonanie takich zmian, z określeniem wpływu tych zmian na wartość świadczeń przysługujących z tytułu umowy.
3. Jeżeli ubezpieczający i ubezpieczony są różnymi osobami i w trakcie trwania umowy ubezpieczający zaprzestanie opłacania składek, PZU Życie SA może poinformować o tym fakcie ubezpieczonego i zaproponować mu przejęcie praw i obowiązków ubezpieczającego.

§ 19

PZU Życie SA jest obowiązany:

- 1) prawidłowo i terminowo wykonywać zobowiązania przewidziane umową;
- 2) przekazywać ubezpieczającemu, na piśmie albo za jego zgodą, na innym trwałym nośniku lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, informacje dotyczące zmiany warunków umowy lub zmiany prawa właściwego dla umowy, przed wyrażeniem przez strony zgody na dokonanie takich zmian, z określeniem wpływu tych zmian na wartość świadczeń przysługujących z tytułu umowy;
- 3) przekazywać na żądanie ubezpieczonego informacje, o których mowa w pkt. 2;
- 4) informować ubezpieczającego lub ubezpieczonego o zajściu zdarzeń objętych odpowiedzialnością PZU Życie SA, jeżeli zdarzenie zostało zgłoszone do PZU Życie SA a osoby te nie są osobami występującymi z tym zgłoszeniem;
- 5) informować osobę występującą z roszczeniem, pisemnie lub w inny sposób, na który ta osoba wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia zobowiązania, jeżeli jest to niezbędne do prowadzenia dalszego postępowania;
- 6) informować pisemnie osobę występującą z roszczeniem oraz ubezpieczonego, jeśli nie jest on osobą występującą z roszczeniem, o przyczynach niemożności zaspokojenia roszczenia w całości lub w części w przewidzianym terminie oraz wypłacić bezsporną część świadczenia;
- 7) informować pisemnie osobę występującą z roszczeniem oraz ubezpieczonego, jeśli nie jest on osobą występującą z roszczeniem, że świadczenie nie przysługuje w całości lub części, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wykonania zobowiązania, z pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
- 8) udostępniać ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem, osobie uprawnionej do żądania spełnienia świadczenia oraz spadkobiercy ubezpieczonego, który zgłosił zawiadomienie o zdarzeniu, informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności PZU Życie SA lub wysokości zobowiązania. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU Życie SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU Życie SA. Na żądanie ww. osób informacje i dokumenty mogą być udostępniane również w postaci elektronicznej;
- 9) udzielać na wniosek ubezpieczonego informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz ogólnych warunków ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą one praw i obowiązków ubezpieczonego, o ile ubezpieczony jest inną osobą niż ubezpieczający;
- 10) corocznie przysyłać ubezpieczającemu na piśmie lub, za jego zgodą, na innym trwałym nośniku lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, informacje dotyczące maksymalnego wskaźnika indeksacji oraz wysokości aktualnej sumy ubezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed rocznicą umowy;
- 11) na wniosek ubezpieczającego złożony w dowolnym momencie, przekazać mu informacje, o których mowa w pkt 10;
- 12) udostępniać na żądanie ubezpieczającego lub ubezpieczonego, informacje o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopie dokumentów sporządzonych na tym etapie.

Zmiana umowy

§ 20

1. Wszelkie zmiany w umowie są dokonywane w drodze negocjacji, w trybie ofertowym bądź w inny przewidziany ogólnie obowiązującymi przepisami prawa sposób i potwierdzane w formie pisemnej lub innej uzgodnionej z ubezpieczającym.
2. Jeżeli ubezpieczony jest inną osobą niż ubezpieczający, do zmiany umowy na niekorzyść ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do otrzymania sumy ubezpieczenia w razie śmierci ubezpieczonego konieczna jest zgoda ubezpieczonego.

Suma ubezpieczenia

§ 21

1. Wysokość sumy ubezpieczenia aktualnej na dzień zawarcia umowy określona jest we wniosku o zawarcie umowy i potwierdzona dokumentem ubezpieczenia – początkowa suma ubezpieczenia.
2. Aktualną sumę ubezpieczenia stanowi początkowa suma ubezpieczenia, która w rocznicę umowy może zostać podwyższona o dodatkową kwotę w trybie określonym w § 33.
3. Aktualna suma ubezpieczenia stanowi podstawę ustalania wysokości świadczeń.

Zapisy obok precyzują nasze obowiązki wynikające z umowy. Zapoznaj się z nimi, a będziesz wiedział, czego możesz oczekiwać od nas w trakcie trwania umowy.

O wysokości aktualnej sumy ubezpieczenia, będącej podstawą do wyliczenia wysokości świadczenia, będziemy informować Cię w corocznej korespondencji. Zauważ, że w trakcie trwania umowy ubezpieczenia suma ubezpieczenia może wzrastać w wyniku indeksacji.

Składka

§ 22

1. We wniosku o zawarcie umowy podmiot zamierzający zawrzeć umowę deklaruje wysokość kwoty składki, w uzgodnieniu z PZU Życie SA.
2. Wysokość składki obowiązującej z tytułu umowy określa PZU Życie SA w zależności od: częstotliwości opłacania składek, wieku polisowego w początku ubezpieczenia, okresu ubezpieczenia, wysokości sumy ubezpieczenia i wyników oceny ryzyka i po uzgodnieniu z podmiotem zamierzającym zawrzeć umowę, potwierdza w dokumencie ubezpieczenia.

§ 23

1. Składka opłacana jest przez ubezpieczającego z góry w pełnej wymaganej kwocie.
2. Składkę uważa się za opłaconą z chwilą uznania rachunku bankowego wskazanego przez PZU Życie SA.
3. Wysokość składek w kolejnych latach ubezpieczenia ustalana jest w trybie określonym w § 33.
4. Częstotliwość opłacania składek określona jest we wniosku o zawarcie umowy i potwierdzona dokumentem ubezpieczenia.
5. Termin opłacania składki określony jest w dokumencie ubezpieczenia.
6. Wszelkie opłaty związane z opłacaniem składek ponosi ubezpieczający.
7. Składka należna jest za okres odpowiedzialności PZU Życie SA.

§ 24

Obowiązek opłacania składek ustaje z końcem okresu, za który została opłacona składka, jeżeli w okresie tym ubezpieczony zmarł.

§ 25

Jeżeli składka nie została opłacona w terminie, PZU Życie SA wzywa ubezpieczającego do uregulowania zaległości, wskazując dodatkowy 7-dniowy termin i informując o skutkach nieopłacenia składki, określonych w § 27 pkt 4 i § 15.

Początek i koniec odpowiedzialności PZU Życie SA

§ 26

1. Odpowiedzialność PZU Życie SA rozpoczyna się we wskazanym w dokumencie ubezpieczenia początku ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli ubezpieczony jest inną osobą niż ubezpieczający, odpowiedzialność PZU Życie SA rozpoczyna się nie wcześniej, niż następnego dnia po tym, gdy ubezpieczony oświadczył PZU Życie SA, że chce skorzystać z zastrzeżenia na jego rzecz ochrony ubezpieczeniowej, na warunkach określonych w umowie. Oświadczenie powinno obejmować także wysokość sumy ubezpieczenia.

§ 27

Odpowiedzialność PZU Życie SA kończy się w sytuacji zaistnienia jednej z okoliczności:

- 1) w dniu otrzymania przez PZU Życie SA oświadczenia o odstąpieniu przez ubezpieczającego od umowy;
- 2) w dniu śmierci ubezpieczonego;
- 3) z upływem okresu wypowiedzenia;
- 4) po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w § 25, nie wcześniej jednak niż z upływem 1 miesiąca, licząc od końca okresu, za który została opłacona ostatnia składka;
- 5) z końcem okresu ubezpieczenia.

Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności PZU Życie SA

§ 28

1. PZU Życie SA jest zwolniony z odpowiedzialności w przypadku śmierci ubezpieczonego pod warunkiem łącznego spełnienia poniższych warunków:
  - 1) ubezpieczony pomimo posiadania na ten temat wiedzy podał we wniosku o zawarcie umowy niezgodne z prawdą informacje i oświadczenia istotne dla oceny ryzyka, o które ubezpieczyciel zapytywał przed zawarciem umowy;
  - 2) zdarzenie objęte odpowiedzialnością PZU Życie SA nastąpiło w okresie trzech lat od zawarcia umowy;
  - 3) przyczyną wystąpienia zdarzenia objętego odpowiedzialnością PZU Życie SA były okoliczności zatajone lub nieprawdziwie określone przez ubezpieczonego.

 Składki możesz opłacać miesięcznie, kwartalnie, półrocznie lub rocznie. Wypełniając wniosek o zawarcie umowy, sam decydujesz, z jaką częstotliwością będziesz opłacać składki. Informację o terminach płatności otrzymasz wraz z dokumentem ubezpieczenia. Częstotliwość opłacania składki może zostać zmieniona w rocznicę umowy. Pamiętaj, żeby wniosek o zmianę zgłosić nam najpóźniej 45 dni przed rocznicą umowy.

 Pamiętaj o terminowym opłacaniu składek. Jeżeli nie otrzymamy wpłaty w terminie, przyślemy Ci pismo przypominające o płatności oraz damy dodatkowy 7-dniowy termin do zapłaty składki.

 Po zapoznaniu się z informacjami zamieszczonymi w paragrafie obok będziesz wiedział, w jakim momencie kończy się nasza odpowiedzialność, tzn. od kiedy osoba ubezpieczona nie jest już objęta ochroną ubezpieczeniową.

 Zwróć uwagę, że w niektórych sytuacjach wymienionych w § 28 możemy nie wypłacić świadczenia.

2. Jeżeli do zatajenia okoliczności lub podania nieprawdziwych informacji doszło na skutek winy umyślnej ubezpieczonego, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem tych nieprawdziwych lub zatajonych okoliczności.
3. PZU Życie SA jest zwolniony z odpowiedzialności w okresie dwóch lat od zawarcia umowy – w przypadku samobójstwa ubezpieczonego.
4. PZU Życie SA jest zwolniony z odpowiedzialności w przypadku, jeżeli śmierć ubezpieczonego nastąpiła:
  - 1) w wyniku działań wojennych, czynnego udziału w aktach terroru lub masowych rozruchach społecznych;
  - 2) w wyniku popełnienia lub usiłowania popełnienia przez ubezpieczonego czynu wypełniającego ustawowe znamiona umyślnego przestępstwa.

Uprawnieni do świadczenia

§ 29

W przypadku śmierci ubezpieczonego prawo do świadczenia przysługuje uposażonemu, z zastrzeżeniem § 31 ust. 2.

§ 30

1. Ubezpieczony może wyznaczyć uposażonych we wniosku o zawarcie umowy.
2. Ubezpieczony ma prawo w każdym czasie dowolnie zmieniać i odwoływać uposażonych.

§ 31

1. W przypadku, gdy ubezpieczony wskazał kilku uposażonych, a niektórzy spośród nich zmarli przed śmiercią ubezpieczonego lub utracili prawo do świadczenia, wówczas przypadająca im część świadczenia zostaje rozdzielona pomiędzy pozostałych uposażonych proporcjonalnie do ich udziału w świadczeniu.
2. Jeżeli ubezpieczony nie wskazał uposażonego albo gdy wszyscy uposażeni zmarli przed śmiercią ubezpieczonego lub utracili prawo do świadczenia, wówczas świadczenie przysługuje członkom rodziny ubezpieczonego według kolejności pierwszeństwa:
  - 1) małżonek w całości;
  - 2) dzieci w częściach równych;
  - 3) rodzice w częściach równych;
  - 4) inni ustawowi spadkobiercy ubezpieczonego w częściach równych.

§ 32

Świadczenie nie przysługuje osobie, która umyślnie przyczyniła się do śmierci ubezpieczonego.

Indeksacja składki oraz sumy ubezpieczenia

§ 33

1. Najpóźniej w terminie 30 dni przed rocznicą umowy PZU Życie SA może zaproponować ubezpieczającemu indeksację składki, która oznacza podwyższenie w rocznicę umowy składki o maksymalny wskaźnik indeksacji, bez konieczności ponownej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.
2. Maksymalny wskaźnik indeksacji ustalany jest uchwałą Zarządu PZU Życie SA w ostatnim kwartale danego roku kalendarzowego i ma zastosowanie do wszystkich umów, których rocznica przypada w następnym roku kalendarzowym.
3. Jako maksymalny wskaźnik indeksacji przyjmuje się wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowany przez Główny Urząd Statystyczny za okres 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Jeżeli wskaźnik, o którym mowa w ust. 3 jest niższy od 3%, przyjmuje się, że wskaźnik indeksacji wynosi 3%.
5. W wyniku indeksacji składki wzrasta suma ubezpieczenia o kwotę obliczoną na podstawie:
  - 1) obowiązującej taryfy składek PZU Życie SA właściwej dla wieku polisowego w dniu indeksacji;
  - 2) okresu jaki pozostał od dnia indeksacji do zakończenia czasu trwania umowy;
  - 3) wyników oceny ryzyka z dnia zawarcia umowy.
6. Ubezpieczający ma prawo wskazać własną wysokość wskaźnika indeksacji, która zawiera się pomiędzy 0% (brak indeksacji), a wysokością maksymalnego wskaźnika indeksacji.
7. Ubezpieczający zobowiązany jest poinformować PZU Życie SA o wyborze własnego wskaźnika indeksacji lub rezygnacji z indeksacji w formie pisemnej najpóźniej w terminie 14 dni przed rocznicą umowy.
8. Wybór wskaźnika indeksacji przez ubezpieczającego w wysokości niższej od maksymalnego wskaźnika zaproponowanego przez PZU Życie SA lub rezygnacja z indeksacji wymaga pisemnej zgody ubezpieczonego.

We wniosku o zawarcie umowy ubezpieczony może wskazać osobę (tzw. uposażonego) lub kilka osób (tzw. uposażonych), które w przypadku śmierci osoby ubezpieczonej otrzymają świadczenie z tytułu umowy (wypłacone z pominięciem postępowania spadkowego i zwolnione z podatku od spadków i darowizn). Mogą to być dowolnie wskazane osoby, które nie muszą być spokrewnione z ubezpieczonym, a także instytucje – np. bank.

Co najmniej na 30 dni przed rocznicą umowy otrzymasz pismo, w którym poinformujemy Cię o maksymalnym wskaźniku indeksacji składki obowiązującym na kolejny rok. Jeżeli zdecydujesz się skorzystać z propozycji indeksacji o maksymalnym wskaźniku, wystarczy, że opłacisz składkę w nowej wysokości. Możesz również wybrać wskaźnik indeksacji niższy niż proponowany przez nas, jak i zrezygnować z indeksacji w danym roku, ale musisz nas o tym poinformować pisemnie w terminie 14 dni przed rocznicą umowy. Jeżeli tego nie zrobisz, uznamy, że zaakceptowałeś zaproponowany przez nas maksymalny wskaźnik indeksacji.

Obok znajdziesz listę dokumentów potrzebnych do uzyskania świadczenia z tytułu umowy.

Świadczenie wypłacimy jednorazowo w ciągu 30 dni od momentu otrzymania zawiadomienia, o ile na podstawie otrzymanej dokumentacji mogliśmy ustalić naszą odpowiedzialność i wysokość świadczenia. Jeśli nie uda nam się ustalić tego w tym terminie, wypłacimy bezsporną część kwoty świadczenia. Pozostałą część wypłacimy w terminie do 14 dni od dnia wyjaśnienia wszystkich okoliczności wpływających na ustalenie naszej odpowiedzialności.

W § 39 opisujemy zasady składania oraz rozpatrywania reklamacji, skarg i zażaleń.

9. Nieprzekazanie przez ubezpieczającego oświadczenia, o którym mowa w ust. 7 lub złożenie oświadczenia o wyborze niższego niż maksymalny wskaźnika indeksacji bez zgody ubezpieczonego uznaje się za przyjęcie maksymalnego wskaźnika indeksacji zaproponowanego przez PZU Życie SA.

Wykonanie zobowiązań

§ 34

1. Wnioskujący o wykonanie zobowiązania wynikającego z umowy składa do PZU Życie SA:
  - 1) zgłoszenie roszczenia;
  - 2) w przypadku śmierci ubezpieczonego dodatkowo:
    - a) akt zgonu ubezpieczonego,
    - b) kartę zgonu ubezpieczonego albo dokumentację medyczną stwierdzającą przyczynę śmierci ubezpieczonego, jeżeli śmierć ubezpieczonego nastąpiła w pierwszych trzech latach, licząc od zawarcia umowy;
  - 3) inne dokumenty niezbędne do stwierdzenia zasadności roszczenia – na życzenie PZU Życie SA.
2. Jeżeli roszczenie dotyczy śmierci w okresie ochrony tymczasowej, PZU Życie SA wypłaca świadczenie osobie uprawnionej po otrzymaniu:
  - 1) zgłoszenia roszczenia;
  - 2) aktu zgonu ubezpieczonego;
  - 3) dokumentów potwierdzających śmierć ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku;
  - 4) innych dokumentów niezbędnych do stwierdzenia zasadności roszczenia – na życzenie PZU Życie SA.

§ 35

1. PZU Życie SA wykonuje zobowiązania najpóźniej w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu objętym odpowiedzialnością PZU Życie SA.
2. W przypadku gdy wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU Życie SA albo wysokości zobowiązania okazało się niemożliwe, PZU Życie SA wykonuje zobowiązanie w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, z tym że bezsporną część świadczenia wypłaca w terminie wskazanym w ust. 1.

§ 36

1. Świadczenia wypłacane są w formie jednorazowej w pełnej należnej kwocie.
2. W razie śmierci ubezpieczonego, jeżeli był on jednocześnie ubezpieczającym, nadpłacona składka należyta jest spadkobiercom ubezpieczonego. Jeżeli ubezpieczony nie był jednocześnie ubezpieczającym, nadpłacona składka jest należna ubezpieczającemu.
3. Na wniosek uprawnionego, za zgodą PZU Życie SA, całość lub część świadczenia może zostać przekazana na poczet składki z tytułu innego ubezpieczenia.

§ 37

1. W przypadku, gdy PZU Życie SA w związku z wykonaniem któregośkolwiek ze zobowiązań wynikających z umowy obowiązany jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pobrać i odprowadzić jakiegokolwiek kwoty, w tym w szczególności kwoty na poczet zobowiązań podatkowych osób uprawnionych, kwoty pobrane i odprowadzone przez PZU Życie SA pomniejszają kwoty stosownych wypłat płatnych przez PZU Życie SA na podstawie umowy.
2. Opodatkowanie zobowiązań PZU Życie SA regulują obowiązujące przepisy prawa dotyczące podatku dochodowego, w szczególności przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

§ 38

Jeżeli świadczenie nie przysługuje w całości lub w części, PZU Życie SA informuje o tym niezwłocznie, na piśmie, osobę występującą z roszczeniem oraz ubezpieczonego, jeśli nie jest on osobą występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną, uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wykonania zobowiązania, z pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

Postanowienia końcowe

§ 39

1. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, uposażonemu i innemu uprawnionemu do żądania spełnienia świadczenia z umowy ubezpieczenia, będącemu osobą fizyczną, przysługuje prawo złożenia reklamacji w rozumieniu ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego

i o Rzeczniku Finansowym, tj. prawo skierowania wystąpienia do PZU Życie SA, w którym zgłasza on zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez PZU Życie SA.

2. Reklamację składa się w każdej jednostce PZU Życie SA obsługującej klienta.
3. Reklamacja może być złożona w formie:
  - 1) pisemnej – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe;
  - 2) ustnej – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty osoby, o której mowa w ust. 1, w jednostce, o której mowa w ust. 2;
  - 3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
4. PZU Życie SA rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 4, PZU Życie SA przekazuje osobie, która złożyła reklamację, informację, w której:
  - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
  - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
  - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
6. Odpowiedź PZU Życie SA na reklamację zostanie dostarczona osobie, która ją złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych lub pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek tej osoby.
7. Klientowi, o którym mowa w ust. 1, przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
  - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
  - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą klienta w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
8. Skargę lub zażalenie, nie będące reklamacją, o której mowa w ust. 1, składa się w formie pisemnej, za pośrednictwem poczty, kuriera lub osobiście, do każdej jednostki organizacyjnej PZU Życie SA w sposób umożliwiający identyfikację osoby wnoszącej i przedmiotu skargi lub zażalenia.
9. Skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostki organizacyjne PZU Życie SA, zgodnie z zakresem ich działania.
10. PZU Życie SA rozpatruje skargę lub zażalenie niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od daty otrzymania, i udziela pisemnej odpowiedzi, a w przypadku niemożności ich rozpatrzenia w powyższym terminie zawiadamia pisemnie wnoszącego z podaniem przyczyny zwłoki i nowego terminu rozpatrzenia.
11. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, uposażonemu i innemu uprawnionemu do spełniania świadczenia z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
12. PZU Życie SA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
13. Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń są dostępne na stronie www.pzu.pl, w części dotyczącej relacji inwestorskich.

§ 40

1. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby: ubezpieczającego, ubezpieczonego, uposażonego lub innego uprawnionego do żądania świadczenia z umowy ubezpieczenia, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy: ubezpieczonego, uposażonego lub innego uprawnionego do żądania spełnienia świadczenia z umowy ubezpieczenia.
2. Prawem właściwym w stosunkach wynikających z umowy jest prawo polskie.

§ 41

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych ogólnych warunkach mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne stosowne przepisy prawa.

§ 42

1. Wszystkie powiadomienia, wnioski i oświadczenia PZU Życie SA mające związek z umową wymagają dla swej skuteczności zachowania formy pisemnej lub innej formy uzgodnionej przez ubezpieczającego i PZU Życie SA, i wywierają skutek prawny z chwilą doręczenia.
2. Wszystkie powiadomienia, wnioski i oświadczenia mające związek z umową kierowane do PZU Życie SA, wymagają dla swej skuteczności zachowania formy pisemnej lub innej formy uzgodnionej przez ubezpieczającego i PZU Życie SA, i wywierają skutek prawny z chwilą doręczenia.
3. PZU Życie SA, ubezpieczający i ubezpieczony obowiązani są informować o każdej zmianie adresów.

Do rozpatrywania skarg i zażeń związanych z umową ubezpieczenia uprawniony jest także Rzecznik Finansowy.

Pamiętaj o aktualizacji danych osobowych i teleadresowych, abyśmy mogli na bieżąco przekazywać wszelkie informacje dotyczące Twojej umowy.

§ 43

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały przyjęte uchwałą nr UZ/42/2015 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie SA z dnia 5 marca 2015 roku, ze zmianami ustalonymi uchwałą nr UZ/239/2015 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie SA z dnia 15 grudnia 2015 roku.
2. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych na podstawie wniosków o zawarcie umowy spisanych począwszy od tej daty.

PZUŻ 9507/1

Wniosek o wypłatę świadczenia możesz zgłosić:

- na infolinii – zadzwoń pod numer 801 102 102 (także z telefonów komórkowych)
- przez internet – wypełnij formularz zgłoszenia na pzu.pl
- w oddziale PZU – zgłoś zdarzenie osobiście w naszym oddziale
- korespondencyjnie – zgłoś zdarzenie listownie, e-mailem lub faksem; druki zgłoszenia znajdziesz na pzu.pl

Wszystkie informacje uzyskasz pod numerem 801 102 102 lub na stronie pzu.pl

PZU Życie SA jest częścią Grupy PZU. Klientom indywidualnym i grupowym oferuje ubezpieczenia:

- na życie
- posagowe
- zdrowotne
- wypadkowe
- inwestycyjne.

Obszary ubezpieczeń na życie

Ochrona

Interesuje Cię kompleksowa ochrona życia i zdrowia? Z nami ubezpieczysz życie – swoje i najbliższych. Dodatkowo uzyskasz finansowe wsparcie w razie choroby lub wypadku. Dzięki naszym ubezpieczeniom będziesz przygotowany na różne nieprzewidziane okoliczności.

Oszczędzanie

Interesuje Cię ochrona życia i bezpieczne oszczędzanie? Chcesz zapewnić dziecku dobrą edukację albo zadbać o pieniądze na swoje przyszłe potrzeby? Nasze ubezpieczenia łączą w prosty sposób ochronę życia z oszczędzaniem. Ty lub Twój najbliższy zdecydujecie, na co wydacie oszczędności (np. na spłatę kredytu, zakup samochodu czy wymarzone wakacje).

Emerytura

Planujesz swoją przyszłość po zakończeniu pracy zawodowej? Nie wiesz, jak skorzystać z ulgi podatkowej? Na Indywidualnym Koncie Emerytalnym (IKE) oraz Indywidualnym Koncie Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE) możesz odkładać dodatkowe pieniądze na emeryturę.

Inwestowanie

Szukasz atrakcyjnych form inwestowania i zabezpieczenia najbliższych? Z nami możesz zarabiać, korzystając z wyjątkowych ofert inwestycyjnych przygotowanych przez naszych ekspertów. Możesz wybrać inwestycję na krótki lub długi czas, wysokie lub niskie ryzyko. Potencjalne zyski zależą od Twojego wyboru. Dodatkowo zyskujesz zabezpieczenie finansowe dla Twoich najbliższych na wypadek Twojej śmierci.

Zdrowie

Chcesz dostać się do lekarza bez kolejki? W naszej ofercie znajdziesz prywatne ubezpieczenie zdrowotne, które gwarantuje szybki dostęp do opieki medycznej. A dzięki dodatkowym ubezpieczeniom możesz otrzymać pieniądze na leczenie lub rehabilitację.

W skład Grupy PZU wchodzi również m.in.:

- PZU SA** – macierzysta firma wszystkich spółek Grupy PZU; oferuje ubezpieczenia majątkowe oraz osobowe;
- PTE PZU SA** – zarządza Otwartym Funduszem Emerytalnym PZU Złota Jesień oraz Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym PZU; w ramach DFE oferuje IKZE;
- TFI PZU SA** – zarządza funduszami inwestycyjnymi o różnych strategiach inwestycyjnych; Towarzystwo oferuje:
  - plany inwestycyjne
  - indywidualne konta emerytalne
  - pracownicze programy emerytalne.

 801 102 102 pzu.pl

Numer dostępny z telefonów stacjonarnych i komórkowych. Koszt połączenia jest równy cenie jednej jednostki taryfikacyjnej lub zgodny z cennikiem operatora.